

9

Stemmingen moties Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking 2018

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2018**,

te weten:

- de motie-Van Weerdenburg/Wilders over de juridische sector in Somalië (34775-XVII, nr. 16);
- de motie-Van Weerdenburg over het European Partnership for Responsible Minerals (34775-XVII, nr. 17);
- de motie-Van Weerdenburg over geen cent meer voor ontwikkelingshulp (34775-XVII, nr. 18);
- de motie-Becker c.s. over een proactieve handelsagenda (34775-XVII, nr. 19);
- de motie-Becker over een bijdrage van andere landen aan CERF (34775-XVII, nr. 20);
- de motie-Diks c.s. over de ODA-toerekening maximeren op 250 miljoen (34775-XVII, nr. 21);
- de motie-Diks c.s. over terugwinnen van landbouwgrond op de Sahara (34775-XVII, nr. 22) (overgenomen);
- de motie-Diks over het Global Financing Facility Trust Fund (34775-XVII, nr. 23);
- de motie-Diks over het multilaterale investeringsgerecht (34775-XVII, nr. 25);
- de motie-Kuik c.s. over de keuze van focuslanden en Afrika (34775-XVII, nr. 26);
- de motie-Kuik over de kennispositie op het gebied van water en voedsel (34775-XVII, nr. 27);
- de motie-Kuik c.s. over het Nederlandse internationale vrouwenrechtenbeleid (34775-XVII, nr. 28) (overgenomen);
- de motie-Hijink c.s. over de blokkade van Jemen (34775-XVII, nr. 29);
- de motie-Hijink c.s. over het financieringskader voor noodhulp (34775-XVII, nr. 30);
- de motie-Bouali/Van den Hul over de bevordering van SRGR (34775-XVII, nr. 31) (overgenomen);
- de motie-Van den Hul c.s. over een prominente rol voor onderwijs (34775-XVII, nr. 32) (overgenomen);
- de motie-Van den Hul c.s. over een overkoepelend genderbeleid (34775-XVII, nr. 33);
- de motie-Van den Hul c.s. over betrekken van diaspora-organisaties bij nieuw beleid (34775-XVII, nr. 35);
- de motie-Voordewind c.s. over 60 miljoen voor het samenwerkingsverband voor noodhulp (34775-XVII, nr. 36);
- de motie-Voordewind/Kuik over bieden van perspectieven aan Afrikaanse jongeren (34775-XVII, nr. 37);
- de motie-Voordewind c.s. over een gecombineerde aanpak van klimaat en ontwikkeling (34775-XVII, nr. 38);
- de motie-Ouwehand/Diks over het ecologische tekort niet vergroten (34775-XVII, nr. 39);
- de motie-Ouwehand/Diks over de strijd tegen klimaatverandering (34775-XVII, nr. 40);
- de motie-Ouwehand over voedsel buiten vrijhandelsverdragen houden (34775-XVII, nr. 42);

- de motie-Kuzu/Van den Hul over voorlichting over ontwikkelingsamenwerking (34775-XVII, nr. 43);
- de motie-Kuzu/Van den Hul over ondervoeding onder gevluchte Rohingya-kinderen (34775-XVII, nr. 44);
- de motie-Kuzu/Azarkan over basisvoorzieningen in de Marokkaanse Rif (34775-XVII, nr. 45).

(Zie vergadering van 23 november 2017.)

De voorzitter:

Op verzoek van mevrouw Diks stel ik voor haar motie (34775-XVII, nr. 23) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter:

De motie-Kuik c.s. (34775-XVII, nr. 26) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Kuik, Amhaouch, Bouali, Becker en Voordewind.

Zij krijgt nr. 47, was nr. 26 (34775-XVII).

Ik stel vast dat wij hier nu over kunnen stemmen.

De fractie van de Partij voor de Vrijheid wordt aantekening verleend tegen de overgenomen moties op stukken nrs. 22, 28, 31 en 32 te zijn.

Mevrouw Ouwehand gaat ons nu verblijden met een heuse stemverklaring.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

Mevrouw Ouwehand (PvdD):

Voorzitter, ik leg stemverklaringen af over twee moties. Er zijn grote problemen met de winning van grondstoffen voor onze mobieltjes. Die moeten zeker worden aangepakt, maar niet via rondetafelgesprekken met vrijblijvende afspraken. Daarom steunen wij de motie-Van Weerdenburg op stuk nr. 17.

Dan het tweede punt. Tijdens het debat over de begroting van Buitenlandse Handel dreigde er iets moois te groeien tussen het CDA en de Partij voor de Dieren — dat gebeurt bijna nooit — maar dat was van korte duur. Mijn motie op stuk nr. 41 zegt dat we voor de wereldvoedselvoorziening moeten kiezen voor de mensenrechtenbenadering. Daar is deze Kamer nog niet helemaal aan toe. Misschien komt dat nog wel, maar zolang daar niet voor wordt gekozen, kunnen wij ook de motie-Kuik op stuk nr. 27, die vraagt om de Nederlandse kennis en expertise voluit uit te rollen over ontwikkelingslanden, niet steunen. Dat is dan namelijk toch een uitrol van de fabriekslandbouw. Daar moeten we nou juist vanaf.

De voorzitter:

Er gaat een golf van teleurstelling door de rijen van het CDA.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Daarom stemmen wij tegen de motie-Kuik op stuk nr. 27.

De voorzitter:
Heel goed. Dan is dat ook weer rechtgezet.

In stemming komt de motie-Van Weerdenburg/Wilders (34775-XVII, nr. 16).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de PVV en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Weerdenburg (34775-XVII, nr. 17).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdD, de PVV en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Weerdenburg (34775-XVII, nr. 18).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de PVV en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Becker c.s. (34775-XVII, nr. 19).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Becker (34775-XVII, nr. 20).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van 50PLUS, de VVD, de SGP en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Diks c.s. (34775-XVII, nr. 21).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Diks (34775-XVII, nr. 25).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Kuik c.s. (34775-XVII, nr. 47, was nr. 26).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Kuik (34775-XVII, nr. 27).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Hijink c.s. (34775-XVII, nr. 29).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Hijink c.s. (34775-XVII, nr. 30).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS en de SGP voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van den Hul c.s. (34775-XVII, nr. 33).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van den Hul c.s. (34775-XVII, nr. 35).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de SGP en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Voordewind c.s. (34775-XVII, nr. 36).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Voordewind/Kuik (34775-XVII, nr. 37).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, DENK, 50PLUS, D66, de SGP, het CDA en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Voordewind c.s. (34775-XVII, nr. 38).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Ouwehand/Diks (34775-XVII, nr. 39).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand/Diks (34775-XVII, nr. 40).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, de PvdD en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand (34775-XVII, nr. 42).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fractie van de PvdD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Kuzu/Van den Hul (34775-XVII, nr. 43).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, de SGP, het

CDA en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Kuzu/Van den Hul (34775-XVII, nr. 44).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Kuzu/Azarkan over basisvoorzieningen in de Marokkaanse Rif. Daar gaan wij hoofdelijk over stemmen. Ik ga een nummer trekken: drie enen. Er komt nog een mededeling van de heer Verhoeven. Het woord is aan u.

De heer Verhoeven (D66):

Bij de vorige stemming, over de motie op stuk nr. 44, wordt D66 geacht tegen, pardon, voorgestemd te hebben. We gaven aan tegen te stemmen, maar we waren voor. Ik ben wat laat hiermee; excuus daarvoor.

De voorzitter:

We maken daar aantekening van. Het beïnvloedt de uitslag van de stemming niet, maar fijn dat u zo helder bent. De heer Voordewind.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Ik ga het ook proberen. Wij worden geacht voor de motie op stuk nr. 25 te zijn geweest.

De voorzitter:

Dat wordt ook in de Handelingen opgenomen. Het beïnvloedt de stemming niet.

In stemming komt de motie-Kuzu/Azarkan (34775-XVII, nr. 45).

Vóór stemmen de leden: Beckerman, Jasper van Dijk, Futselaar, Hijink, Karabulut, Van Kent, Kooiman, Kuzu, Kwint, Laçin, Marijnissen, Van Nispen, Öztürk, Van Raak, Roemer en Azarkan.

Tegen stemmen de leden: Beertema, Belhaj, Van den Berg, Bergkamp, Bisschop, Den Boer, Van den Bosch, Martin Bosma, Bosman, Bouali, Van Brenk, Ten Broeke, Bruins, Bruins Slot, Buitenweg, Van Dam, Diertens, Tony van Dijk, Gijs van Dijk, Dijkgraaf, Dijkhoff, Dijkstra, Remco Dijkstra, Dik-Faber, Diks, Van Eijs, El Yassini, Ellemeet, Fritsma, Geluk-Poortvliet, Gerbrands, Geurts, De Graaf, Van der Graaf, Grashoff, Graus, De Groot, Groothuizen, Van Haersma Buma, Van Haga, Rudmer Heerema, Pieter Heerma, Helder, Hennis-Plasschaert, Hermans, Hiddema, Van den Hul, Jetten, De Jong, Koerhuis, Koopmans, Kops, Kröger, Krol, Kuik, Kuiken, Laan-Geselschap, De Lange, Van der Lee, Van der Linde, Lodders, Madlener, Maeijer, Markuszower, Von Martels, Van Meenen, Middendorp, Van der

Molen, Moorlag, Agnes Mulder, Anne Mulder, Edgar Mulder, Nijboer, Nijkerken-de Haan, Van Ojik, Van Oosten, Ouwehand, Özdil, Özütok, Paternotte, Pechtold, Peters, Ploumen, Van Raan, Raemakers, Rog, Ronnes, De Roon, Arno Rutte, Sazias, Segers, Sienot, Sjoerdsma, Slootweg, Sneller, Snels, Van der Staaij, Tellegen, Tielen, Van Tongeren, Van Toorenborg, Veldman, Verhoeven, Voordewind, Voortman, Aukje de Vries, Wassenberg, Van Weerdenburg, Westerveld, Weverling, Van Weyenberg, Wiersma, Wilders, Wörsdörfer, Van 't Wout, Yeşilgöz-Zegerius, Ziengs, Van Aalst, Agema, Amhaouch, Arissen, Asscher, Baudet en Becker.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 16 tegen 124 stemmen is verworpen.